

УМОВЫ ПАПДПІСКІ:
 № 1 — 90 к.; на 3 м-цы — 2 р. 60 к.;
 № 8 — 5 р.; на 1 год — 9 р. 75 к.
 За кошт: краю: мясцовага — 10 к., інша-
 гарадынга — 20 кап.
 Падпісва і абеостні прымаюцца: У Гал. Канторы газ. „Звязьдзі“ — г. Менск, Савецкая, 63,
 (траці паверх) ад 9 гадз. раніца да 3-го гадз. дня. У агульных гарадах — у адд.
 Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах,
 РЭДАКЦЫЯ — Г. МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63.

ЗВЯЗДА

Орган Цэнтральн. Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора **АЎТОРАК, 14 ЖНІЎНЯ**
 1928 г.
 № 186 (2993)
 Кошт асобнага нумару ўсходы 5 кап.
 Год выдання дванаццаты.

Сёньня, 14 жніўня, а 7 гадз. увечары, у па-
 мяшканьні летн. тэатру саду „Прафінтэрн“

◆◆ адбудзецца працяг ◆◆
 сходу партыйнага і прафэсійнальнага актыву
 для абгаварэньня дакладу тав. Карэліва
 на тэму: „5-цігадовы плян народнае
 гаспадаркі БССР“

Члены ЦК, ЦКБ, АК, АББ і РК КП(б)Б, бюро ЦК і АК
 ЛКСМБ і ЦСПСБ ўваходзяць па сваіх мандатах.
 Усе іншыя атрымоўваюць білеты ў РК КП(б)Б.

◆◆◆ Пазыку ў масы ◆◆◆

Выпускаемая Саюзным урадам дру-
 гая пазыка індустрыялізацыі пачы-
 нае фактычна рэалізавацца з 4 ве-
 расьня. Значэньне яе для далейшага
 разьвіцьця народнае гаспадаркі, для
 хутэйшага ажыццяўленьня інду-
 стрыялізацыі краіны, для капіталь-
 нага пераабсталяваньня прамысло-
 васьці і аднаўленьня сельскай гаспа-
 даркі мае вялізнае значэньне.

Укладаньне ў народную гаспадарку
 такой вялізнай сумы грошай, сабра-
 нанай з унутраных рэсурсаў самімі
 рабочымі і сялянамі, у многа разоў
 палегчыць справу гаспадарчага буд-
 даўніцтва. Улічваючы практыку рэ-
 алізацыі дзяржаўных пазык і аса-
 бліва першай 200-мільённай пазыкі
 індустрыялізацыі, распаўсюджанай
 выключна ў горадзе сярод рабочых і
 служачых, можна сьцьвярджаць, што
 посьпех і другое пазыкі гарантаваны.

Ужо папярэдня праведзеная пад-
 піска па прадпрыемствах Беларусі
 паказвае, што рабочыя надзвычайна
 сьведома адносяцца да рэалізацыі
 пазыкі і што рэальная сума падпіскі
 будзе адпавядаць заданьням. Як пра-
 віла, амаль усюды падпіска право-
 даіцца на фактычны месячны заробак,
 а ў шмат якіх мясцох нават і пера-
 вышшае яго. Так, рабочыя фабрыкі
 „Чырвоны Кастрычнік“, якія пер-
 шыя ўзялі пытаньне аб выпуску
 другой пазыкі, за адзін дзень пад-
 пісаліся на 10.000 рублёў. Рабочыя
 гуты імя Дамбала ў ліку 40 чалавек
 падпісаліся на 10.000 рублёў, прычым
 многія зрабілі падпіску на 2-месяч-
 ную пэнсію. Па Віцебску за апошнія
 тры дні папярэдняй падпіска дала
 20.000 рублёў. Падобныя весткі пасту-
 паюць з прадпрыемстваў Гомелю,
 Новабеліцы, Воршы і раду іншых
 месц.

Усе гэта гаворыць аб тым, што рэ-
 алізацыя пазыкі знайшла спачува-
 ючыя адносіны з боку працоўных.
 Аднак, ужо сёньня трэба загадзя
 падрыхтавацца, каб не дапусьціць
 астыгнуць імкненьням працоўных і
 арганізацыяна пабудавань працу так,
 каб ухільіць нават мажлівасьць роз-
 ных недарэчнасьцяў, меўшых месца
 ў мінулым пры рэалізацыі пазык.
 Улічваючы тое, што папярэднямі
 пазыкамі былі ахоплены далёка ня
 ўсе рабочыя і сяляны, трэба пра-
 думваць, каб і гэтыя рабочыя і сяля-
 ны таксама атрымалі магчымасьць
 атрымаць пазыку ў масы.

Улічваючы тое, што папярэднямі
 пазыкамі былі ахоплены далёка ня
 ўсе рабочыя і сяляны, трэба пра-
 думваць, каб і гэтыя рабочыя і сяля-
 ны таксама атрымалі магчымасьць
 атрымаць пазыку ў масы.

Улічваючы тое, што папярэднямі
 пазыкамі былі ахоплены далёка ня
 ўсе рабочыя і сяляны, трэба пра-
 думваць, каб і гэтыя рабочыя і сяля-
 ны таксама атрымалі магчымасьць
 атрымаць пазыку ў масы.

Дэманстрацыя прыналежнасьці Вільні да Польшчы Словаблуд Пілсудзкага выклікаў агульнае расчараваньне

ВІЛЬНЯ, 12. Зьезд легіянераў, які
 чакаўся з вялікім напружаньнем,
 адчыніўся малебнам. На зьезд пры-
 было на папярэдніх даных каля
 10.000 чалавек. Прысутнічаюць чле-
 ны ўраду з Пілсуджым на чале, а
 таксама 22 замежных журналістаў,
 у тым ліку 7 літоўскіх, прыезд якіх
 быў у апошні момант даволена
 польскімі і літоўскімі ўладамі.

На ўрачыстасьцях усямерна пад-
 крэсьлівалася, што Вільня — польскі
 край і неаддзялім ад Польшчы. На
 мітынг у ваялах ратушы гаварылі
 старшыня саюзу легіянераў палкоў-
 нік Пястржынскі, віленскі ваявода
 Рачкевіч і генэрал Рыдз-Сьміглы. Усе
 яны падкрэсьлівалі наступныя мо-
 мэнты: беагаварачная паслухмя-
 насць Пілсудзкаму, неабходнасьць
 адзінства легіянераў, сувязь Вільні
 з Польшчай і неабходнасьць унутра-
 ных рэформаў, а таксама перагляду
 дзяржаўнага ладу.

Выступленьня Пілсудзкага чакалі
 з вялікім інтарэсам. Аднак, Пілсуда-
 кі з самага пачатку заявіў, што ў
 сваёй прамове ён намераў ухільіцца
 ад усяго, што магло б даць повад
 да раздражненьня.

Сваю прамову ён прысьвяціў вы-
 ключна ўспамінам аб барацьбе поль-
 скіх легіянераў у часе вайны. У гэ-
 тым дусе была вытрымана ўся пра-
 мова. У сваіх успамінах Пілсуджкі
 неаднокраць зварочваўся да свайго
 роднага гораду Вільні і гаварыў аб
 ім з вялікай любоўю. «Вільня па-
 вінна быць маёй. Сярод маіх сал-
 дат, якія падарылі мне Вільню
 цалова сваёго жыцьця, я хачу памя-
 рэць. Аб гэтым думаю, калі аддаю
 думкам аб сьмерці».

Прамова Пілсудзкага, мастацкая з
 боку формы, выклікала расчаравань-
 не і неўразаумьне, бо чакалі, што

ён выступіць з сур'ёзнымі заявамі
 праграма-палітычнага характару.
 Прыёмна у ваяводы, які адбудзецца
 увечары, легіянерскія ўрачыстасьці
 закончацца. Частка ўдзельнікаў вь-
 еду выяжджае з Вільні яшчэ сёньня.

ВАРШАВА, 12. Польскае тэлеграф-
 нае агенства паведамляе: «Урачы-
 сты характар сьвята легіянераў у
 Вільні ахарактарызаваўся вялікім
 напыткам былых легіянераў, прад-
 стаўнікоў розных таварыстваў і ар-
 ганізацыяў, а таксама звыш 100 за-
 межных карэспандэнтаў, сярод якіх
 зьявілася на сьце ўвагу прысут-
 насць 7 літоўскіх журналістаў.

Урачыстасьці пачаліся а 10 гадзі-
 не раніцай. Удзельнічаў сход у
 ратушы, на якім зрабіў прамову
 старшыня саюзу легіянераў палкоў-
 нік Пястржынскі. Між іншым ён за-
 явіў, што «Вільня была, ёсьць і за-
 станеца польскай. У Вільні легія-
 неры зьязаны вузмі крыві, пралі-
 тая іх братамі і таварышамі».

А 6-й гадзіне вечару маршал Піл-
 суджкі зрабіў прамову перад вялікім
 натаўпам, які яго спаткаў урачыста.
 Увесь горад упрыгожаны і ілюміна-
 ваны.

ВАРШАВА, 13. Польскае тэлеграф-
 нае агенства паведамляе: «Маршал
 Пілсуджкі пачаў сваю прамову ў
 Вільні наступнай заявай: «Калі я
 выступаю ў Вільні, я імкнуся ўхі-
 ліцца ўсякіх дысанансаў і якой бы
 там ні было горкасьці».

Робячы агляд гадзю, якія ён пра-
 казаў некалькі эпізодаў і асабістых
 успамінаў. Ён расказаў, што пачуць-
 ць каханьня да роднага гораду, на-
 заўсёды зьязанае з успамінамі аб
 тым, як легіянеры змагаліся за пе-

ралежнасьць, асабліва моцна ён пе-
 ражыўся ў той трагічны час, калі
 быў заключан у крэпасьці Магдэ-
 бург.

Праг некалькі год пасья Магдэ-
 бурскага палону, — сказаў Пілсуджкі,
 ужо на чале дзяржавы, я івноў
 ўспомніў аб легіянах, калі на вялік-
 дзень 1919 году я заклікаў вас
 івноў адваівацца Вільню, якая павін-
 на належыць вам. Я помню, як вы
 адгукнуліся на мой заклік. Тады
 вораг пагражаў нашай краіне з усіх
 бакоў. Вы аддалі мне ўсё, што ма-
 жа даць салдат свайму начальніку.
 Вы адгукнуліся на мой заклік і
 пайшлі на Вільню, батальён за ба-
 тальёнам, эскадрон за эскадронам.
 Тады вы ня думалі аб тым, якое
 значэньне мае для нас Вільня».

Увечары ў палацы ваяводы быў
 бал, на якім прысутнічалі маршал
 Пілсуджкі, міністры, прадстаўнікі
 ўраду, арміі, грамадзкія арганізацыі
 і шмат публікі.

Замежныя журналісты на зьездзе

ВАРШАВА, 12. Польскае тэлеграф-
 нае агенства паведамляе: «Урачы-
 тасьці ў Вільні з выпадку штогод-
 няга збору легіянераў, якія пачаліся
 сёньня раніцай, прыцягнулі вялікую
 колькасць удзельнікаў, якія в'еха-
 ліся са ўсёй Польшчы. Прысутнічае
 таксама вялікая колькасць замеж-
 ных журналістаў, з якіх — 7 літоў-
 скіх, сярод апошніх два прадстаўні-
 кі афіцыйных літоўскіх газет. Лі-
 тоўскія журналісты пераскалі на
 аўтамабільях польска-літоўскую мяжу
 каля Ладзян, з дазволу польскіх
 уладаў. Віленскі ваявода аддаў за-
 гад аказаць літоўскім журналістам
 поўнае садзейнічаньне».

Нарвэгія вітае каманду „Красіна“ Урачыстае спатканьне ў Ставангэры „Красін“ пасья ремонту пойдзе на пошукі Вмундэна

ОСЛА, 11. Нарвэскае агенства па-
 ведамляе:
 Камітэтам рабочых арганізацыяў
 накіраван параход «Саўдэ» для спа-
 тання «Красіна» ў моры ля Ста-
 вангэру. Наблізіўшыся да «Красіна»,
 «Саўдэ» прывітаў ледакол салотам.
 На параходзе аркестр заіграў Ін-
 тэрнацыянал, пры гуках якога каманда

аказанае «Красіну» нарвэскім наро-
 дам, вельмі каштоўна. Мы глыбока
 дзякуем нарвэскаму народу і нарвэс-
 каму ўраду».

ОСЛА, 11. Нарвэскае агенства па-
 ведамляе: «Прадстаўнікі агенства меў
 сёньня гутарку з Самайлавічам, які
 заявіў: «Я дзверда пераконан, што
 Амундсан жыў. Мы будзем працяг-
 ваць свае пошукі».

Навіны савецкага дня Усесаюзная спартакі- яда

Урачыстасьць адкрыцьця першай
 усесаюзнай спартакіяды была адзна-
 чана 12 жніўня парадом на Чырво-
 ный плошчы, у якім бралі ўдзел звыш
 25 тысяч фізкультурнікаў Савецкага
 Саюзу і каля 600 чужаземных рабо-
 чых-спартсменаў, прыбыўшых на спар-
 такіяду. Парад адбыўся ў прысут-
 насьці ўладнаўчых і членнаўчых ЦК
 Усё КСРБ.

15 жніўня, а 7 гадзіне вечара, у клубе Розы Люксембург
А Д Б У Д З Е Ц А
 сход рабочых усіх нацыянальнасьцяй,
 — прысьвечаны —
 дзесяцігодзьдзю існаваньня кампартыі Літвы.

З дакладам выступіць удзельнік заснаваньня кампартыі
 Літвы тав. ШЛЯР і з успамінамі выступаць т. т. ЯКШЭВІЧ,
 АГУРСКІ, КОРФ і інш. У канцы сходу хор беларускае капэлі
 выканае народныя сьпевы на ровных мовах.

Уваход па білетах, якія выдаюць усе мясцоўмы, таксама
 можна атрымаць пры ўваходзе.

АПА Мен. АК КП(б)Б.

Міжнародная салідарнасьць працоўных

Інтэрнацыянальныя дэманстрацыі супроць вайны

БЭРЛІН, 10. У гарадох Грос-Рос-
 сэльн і Клейн-Россэльн на нямецка-
 французскай мяжы адбылася арга-
 нізаваная чырвоным саюзам франтаві-
 коў Рурскае вобласьці і Лётарынгскай
 арганізацыяў кампартыі антываен-
 ная дэманстрацыя. Дэманстранты ў
 колькасці 10.000 чал. прайшлі
 ўздоўж мяжы са сьпевамі «Інтэрнацы-
 янал». На чале дэманстрацыі ішлі
 калёны чырвоных франтавікоў. Дэ-
 манстрацыя была спаткана гучнымі
 прывітаньнямі французскіх рабочых,
 якія сабраліся на процілеглым баку
 мяжы. Напярэдадні дэманстрацыі ў
 Грос-Россэльне і Клейн-Россэльне бы-
 ло сканцэнтравана 3.000 французскіх
 салдат і жандараў. У часе дэманстра-
 цыі мяжа ахоўвалася ўзмоцненай
 вартай.

Данцыгу, у нядзелю — у Брунзу, Суд-
 хофе і Лісау.

БЭРЛІН, 10. Камуністычная арга-
 нізацыя ў Гамбургу меркавала нала-
 дыць 11-га жніўня грандыёзную дэ-
 манстрацыю пад лозунгам «Прэч кан-
 стытуцыю, пляхай жыве савецкая рэ-
 спубліка». Паліцыя забараніла дэма-
 нстрацыю, спасылаючыся на мерка-
 ваньні грамадзкага парадку.

ВАРШАВА, 11. 10-га жніўня ў Вар-
 шаве адбылася дэманстрацыя, арга-
 нізаваная варшаўскім камітэтам поль-
 скае кампартыі ў процівагу зьезду
 легіянераў у Вільні. Дэманстрацыя
 прайшла пад лозунгам «Прэч вайну
 з СССР». У дэманстрацыі прынялі
 ўдзел 20.000 чалавек, ня гледзячы
 на тое, што паліцыя абкружыла пры-
 лягаючыя да пляцу вуліцы і разга-
 няла рабочых, не дазваляючы ім да-
 лучыцца да дэманстрацыі. Рабочыя,
 што сабраліся на Жалезнай вуліцы,
 арганізавалі калёну і рушыліся з
 сьцягам па вуліцы. Пахотная і кон-
 ная паліцыя некалькі раз атакавала
 натоўп. Налічваюцца некалькі дзсят-
 ку лёгка параненых. Шмат дэман-
 странтаў арыштавана. На сьценах
 дамоў у рабочых кварталах зьвіліся
 надпісы «Прэч вайну з СССР».

БЭРЛІН. Як паведамляе «Ротэ Фа-
 нэ» рабочыя ўсходняй Прусіі, Сіле-
 зіі і Верхняй Сілезіі адказалі на
 зьезд польскіх легіянераў у Вільні
 грандыёзнымі міжнароднымі анты-
 ваеннымі дэманстрацыямі ў пры-
 межных з Польшчай мясцовасьцях.
 Нямецкія і польскія рабочыя дэ-
 манстравалі ў нядзелю ў Швібусе.
 Рабочыя ўсходняй Прусіі дэманстра-
 валі ў Эйдмунене (прымежны горад).
 У суботу адбыліся дэманстрацыі ў

ВАРШАВА, 11. 10-га жніўня ў Вар-
 шаве адбылася дэманстрацыя, арга-
 нізаваная варшаўскім камітэтам поль-
 скае кампартыі ў процівагу зьезду
 легіянераў у Вільні. Дэманстрацыя
 прайшла пад лозунгам «Прэч вайну
 з СССР». У дэманстрацыі прынялі
 ўдзел 20.000 чалавек, ня гледзячы
 на тое, што паліцыя абкружыла пры-
 лягаючыя да пляцу вуліцы і разга-
 няла рабочых, не дазваляючы ім да-
 лучыцца да дэманстрацыі. Рабочыя,
 што сабраліся на Жалезнай вуліцы,
 арганізавалі калёну і рушыліся з
 сьцягам па вуліцы. Пахотная і кон-
 ная паліцыя некалькі раз атакавала
 натоўп. Налічваюцца некалькі дзсят-
 ку лёгка параненых. Шмат дэман-
 странтаў арыштавана. На сьценах
 дамоў у рабочых кварталах зьвіліся
 надпісы «Прэч вайну з СССР».

ЗРЫЎ БЕЛАРУСКАГА АД- ДЗЕЛУ НА ВЫСТАЎЦЫ

На Віленскай выстаўцы, якая адчы-
 няецца 18-га жніўня, меўся быць так-
 жа і адзін зь пераможцаў міжнароднага
 конкурсу на лепшую выставу ў 1928 годзе.

У часе вайны на ст. Баранавічы
 адбыўся выбух, які знішчыў будынак
 станцыі. У выніку гэтага выбуху загінулі
 пяць чалавек і шмат людзей атрымалі
 раненні.

У Зах. Беларусі

позначены тым, што папярэднія пазыкі былі ахоплены далёка ня ўсе рабочыя і служачыя, трэба заража правесці яшчэ ў большай ступені агітацыйна-растворачальную працу, маючы баявым і абавязковым да звыканання лэзунг 100-процантнага абхопу рабочых і служачых падпіскаю размерам на месчныя фактычныя звесткі работ.

На кожным прадпрыемстве павінны быць арганізаваны камісіі дапамогі рэалізацыі пазыкі, якія-б выкарыстоўваючы ўсе сродкі, як агітацыйнага парадку: лістоўні, плякаты, насыценныя газеты, мітынгі, сходкі, так і арганізаваных дапамагалі-б упарадкаваць працэс рэалізацыі.

Па грубых падлічэннях у рэалізацыю першае пазыкі індустрыялізацыі было ўцягнута да 62 проц. арганізаваных рабочых. Сучасная кампанія, маючая коды большыя раз-

у далейшым вельмі мала Усе савецкія, партыйныя, прафесійна-навуковыя і іншыя грамадскія арганізацыі павінны заража мабілізаваць свае сілы, намацаць слабыя месцы ў сваёй працы і прыняць захады да іх зжывання. Не павінна ні ў якім разе мець месца паўтарэнне мінулых памылак, сярод якіх галоўнай зьяўлялася прымусовасць рэалізацыі.

Рэалізацыя другой пазыкі індустрыялізацыі павінна і можа паспяхова прайсці абсалютна і выключна мэтадам добраахвотнага, беспрымусовае падпіскі, калі ўсе грамадскія арганізацыі адпаведным чынам наладзяць сваю працу.

Добрыя персэпктывы ўраджаю і хлебазагатовак Гутарка з тав. Мікаеям

МАСКВА. У гутарцы з супрацоўнікам «Правды» народны камісар земнага і ўнутранага гандлю т. Мікаеям закрануў рад пытанняў, звязаных з хлебнай кан'юнктурай і задачамі хлеба-загатоўчых арганізацый — Сучасная хлебная кан'юнктура, — сказаў Мікаеям, — носіць якасць адбітак пераходнага характару. Дадатны моманты гэтай кан'юнктуры звязваюцца ў некалькі лепшых відах на ўраджай у гэтым годзе супроць мінулага году, в некаторым, аднак, пагоршаннем ураджаю на поўдні Украіны і са значным паліпшэннем ў Паволжжы, Сібіры і Дагестане.

Разьвіццё хлебазагатовак у радзе раёнаў у апошні час затрымліваецца ў звязку з дажджамі, якія ўплываюць на тэмпу уборкі і падвозу хлеба.

Аднак, па ўсіх даных ужо ў другой палове жніўня мы чакаем масавага падвозу хлеба. У адрозьненне ад мінулага году на нас ускладняецца вялікая і складная задача — забеспячэнне насеннем сялянства ўсіх паўднёвых раёнаў, якія падарпелі ад пібелі азімых пасеваў пшаніцы. Мы павінны ў гэтым годзе раздаць сялянам каля 19 мільёнаў пудоў насення пшаніцы і жыта. Усю гэту колькасць хлеба мы павінны загатоўваць не пазней 1-га верасня.

Гэта акалічнасьць, а таксама і труднасці забеспячэння хлебам раду спажывецкіх раёнаў прымусілі нас імпартаваць да 15 мільёнаў пудоў пшаніцы з-за граніцы, каб да разьвіцця новых загатовак забясьпечыць насенную дапамогу сялянству.

У ЛІТВЕ „РАЗМОВА ПРАЗ ДЭМАРКАЦЫЙНУЮ ЛІНІЮ“

4-га верасня ў Уцялях абдузнецца зьве д гаспадарча-земляробскага літоўскага таварыства. На гэтым прыездзе прэзыдэнт і ўрад. Вальдэмарас мае выступіць з прамоваю на тэму: „Вільня і гаспадарчая палітыка Літвы“. Прамова Вальдэмараса зьявіцца адказам на вільнюскую прамоу Пілсудзкіга.

АПАЗЫЦЫЙНЫЯ РЭДАКТАРЫ ў КАНЦЭНТРАЦЫЙНЫМ ЛЯГЕРЫ

Арыштантамі і высланымі ў канцэнтрацыйны лягэр у Ворняж галоўны рэдактар апазыцыйнае (гадыскае) газеты „Рытас“ — Турайскас. Адказны рэдактар газеты Ясубаўскас насаджаны лінчэ раён.

Гэты хлеб намі ўжо закуплены і паступае ў нашы порты.

У сувязі з пачаткам хлебазагатовак, становіцца на спажывецкім рынку значна палічэцца. Аднак, на рынках забеспячэння будзе адчувацца некаторага напружанасьць да таго часу, какуль умоўнацца загатоўкі, асбліва ва ўсходніх раёнах СССР.

Падрыхтоўка да новай кампаніі прадстаўляе вялікія труднасці. Нам неабходна ўнікнуць паўтарэння леташніх памылак і недахватаў. У практыцы працы хлебазагатоўчага апарату здараюцца яшчэ леташнія памылкі. Гэтымі недахватамі карыстаецца прыватнік-спэкулянт.

Усесаюзная нарада ўсіх мясцовых органаў Наркамгандлю і асноўных хлеба-загатоўчых арганізацый, якая адкрываецца на днях, павінна ўзяць курс на цвёрдыя даданыя пляны загатовак, прадуманыя гібія мэтыды загатовак і ўрэгуляваньне хлебнага рынку.

Позьнія і павольнае разгортванне хлебных загатовак — скончыў гутарку т. Мікаеям, — рад труднасьцей, якія пераходзяць ад старой кампаніі, ускладняюць пачатак бягучай кампаніі. Аднак, дзякуючы ў агульным добраву ўраджаю і наяўнасці вялікай колькасці прамтавараў, — праўда, ня зусім выстарчальнай, але большай, чым у мінулым годзе, — на хлебным рынку маюцца ўсе даныя для таго, каб нармальна вельмі загатоўкі і ажыць вострыя затрудненні, якія былі ў сьлетнім годзе.

У ЛІТВЕ ГАНДЛЁВАЯ ўМОВА З НЯМЕЧЫНАЮ

Перагаворы аб гандлёвай умове з Нямеччынаю, якія былі затрыманы „на неазначаны тэрмін“, адноўлены і ўжо дасягнулі паразумення. У хуткім часе будзе падпісана ўмова.

ДЗЯРЖАЎНЫЯ ДАЎГІ

На 1-е ліпеня дзяржаўныя даўгі Літвы дасягалі 83,9 млн. літаў (каля 17 з паловам млн. руб.). На першым месцы стаіць даўг Амерыцы — 62 млн. літаў, далей даўг амерыканска-літоўскаму таварыству — 18,4 млн. літаў, Англіі — 7,5 млн. літаў. На ўнутраны даўг прыходзіцца толькі адзін мільён літаў, што найменш адзін мільён даўг дамажнікам. З прамовамі выступалі камуністы Рышар, Бутань, Вайян Кутур'е. На сходзе

на партодсе арэстру заўвагу інтэрнацыянал, пры гукі якога каманда „Красіна“ выстраілася на борце ледаколу. Рабочы камітэт, прадстаўнікі друку і фатографы адправіліся на борт ледаколу. Старшыня камітэту, дэпутат Хагэн зьявіўся да каманды „Красіна“ з прамовай, у якой выказаў глыбокую падзяку ад імя рабочых Ставангэру за выкаланую „Красіным“ вялікую справу.

Пасля Хагэна выступіў камісар „Красіна“ Арас, які сказаў: „Савецкі ўрад заўсёды рабіў для сельскай навукі ўсё, што ў яго моцы. Зусім натуральна, што савецкі ўрад дапамо пацярццўшым аварыя італьянам. Заўтра спадзеецца месяц з таго дня, як мы ўзялі на борт групу Вільеры. Мы спадзеемся праз некалькі тыдняў, што мы возьмем на борт каманду „Латама“ і групу Алессандры“.

Прамова Араса зрабіла вялікае ўражаньне і была пакрыта шумнымі воплескамі.

Пасля абмену прывітаньнямі, „Красіні“ працягваў шлх у порт. У порт ледакол прышоў у суправаджэньні мноства параходаў, матарных, парусных і грабных лодак.

Па прыбыцці „Красіна“ у Ставангэр, на ледакол узшылі пасланьнік СССР у Осло Калантай, за ёй старшыня муніцыпальнае рады і мэр гораду. Старшыня муніцыпальнае рады прывітаў каманду „Красіна“ і запрасіў яе на банкет.

ОСЛА, 11. Нарвэскае агенцтва паведамляе: „Пасланьнік СССР у Нарвэгіі Калантай заявіла ў Ставангэры прадстаўніком друку:

„Ад імя савецкага ўраду я выказваю глыбокую падзяку за бяспрымержны прымё аказаны „Красіну“ у Ставангэры. Мы самым сардэчным чынам дзякуем муніцыпальным ўладам Ставангэру. Маральнае падтрыманьне,

якое мы атрымліваем ад імя насельніцтва Ставангэру. Вамі захапляецца ўвесь нарвэскі народ і ўвесь цывілізаваны сьвет. Ці многія з нас думалі, што экіпаж „Італіі“ будзе выратаваны? Калі швэдзкі лётнік Лунд борт выратаваў аднаго з італьянцаў ад сьмерці, мы палічылі вестку аб гэтым за казку. І вось „Красіні“ ператварыў гэтую казку ў рэальнасьць. Вялікі рускі народ можа ганарыцца сваімі сынамі“.

З адказнай прамовай выступіла пасланьнік СССР у Нарвэгіі Калантай. Яна дзякавала ад імя савецкага ўраду за шчыры прымё і маральнае падтрыманьне, якое аказаў нарвэскі народ экіпажу „Красіна“. У заключэньне Калантай выказала падзяку, што шчырыя адносіны, заўсёды існавалі паміж Нарвэгіяй і СССР, зрабіцца яшчэ больш цеснымі, і прапанавала тост у гонар Ставангэру, Нарвэгіі і нарвэскага народу.

Пасля прымё ў гарадзкім парку адбылося народнае гуляньне.

У ПОЛЬШЧЫ Арышты ў Варшаве і Лодзі

У Варшаве арыштавана двое рабочых, западозраных у прыналежнасьці да камсамолу.

У Лодзі арыштаваны Шпіцберг, які быў кандыдатам у Сойм па с. ш. 3-ку № 37, і ўласны кватэры, у якой жыў Шпіцберг.

Новая стратэгічная чыгунка

9-га жніўня адбылося адчыненне новае чыгункі Стаяна-Луцк на Вальні. Новая чыгунка, даўжынёю 39 кілямэтраў, скіравае чыгуначны шлях ад Львова да Луцка з 285 км. да 184-х. Чыгунка мае вялікае ваенна-стратэгічнае значэньне, дзеля чаго на адчыненні побач з міністрам шляхаў былі намеснік вайсковага міністра і намеснік начальніка генштабу.

В Францыі Пратэст грамадзянства Іўры

ПАРЫЖ, 11. Учора муніцыпалітэт парыскага прыгараду Іўры на шматлюдным сходзе даваў сьправаздачу аб сваёй дзейнасьці абраўнікам. З прамовамі выступалі камуністы Рышар, Бутань, Вайян Кутур'е. На сходзе прынята рэзалюцыя, у якой рабочыя Іўры ў поўнай згодзе са сваімі абраўнікамі пратэстуюць супроць забароны дэманстрацыі і арыштаў 5-га жніўня. Присутныя даюць абавязаньства больш ільня сацыяль за нябясцэкай вайны.

заявіў: „Я цвёрда верую, кабаман, што Амундсэн жыў. Мы будзем працягваць нашы пошукі. З Нарвэгіі мы пойдзем да паўночнай часткі Шпіцбергену“.

ОСЛА, 13. Нрвэскае тэлеграфнае агенцтва паведамляе: „12 жніўня увечары муніцыпальныя ўлады Ставангэру наладзілі ў гонар экіпажу савецкага ледакола „Красіні“ прымё. На прымё прысутнічалі ўвесь экіпаж ледаколу, нарвэскі міністр гандлю, савецкі пасланьнік у Осла Калантай, камандуючы французскімі ваяннымі суднамі, якія прыбылі ў Ставангэр з візытам, французскі, італьянскі, чэха-славацкі і швэдзкі консулы, а таксама прадстаўнікі грамадзкіх і вайсковых улад Нарвэгіі.

У сваёй прамове старшыня муніцыпальнай рады Ставангэра заявіў:

„Я гавару ня толькі ад імя насельніцтва Ставангэру. Вамі захапляецца ўвесь нарвэскі народ і ўвесь цывілізаваны сьвет. Ці многія з нас думалі, што экіпаж „Італіі“ будзе выратаваны? Калі швэдзкі лётнік Лунд борт выратаваў аднаго з італьянцаў ад сьмерці, мы палічылі вестку аб гэтым за казку. І вось „Красіні“ ператварыў гэтую казку ў рэальнасьць. Вялікі рускі народ можа ганарыцца сваімі сынамі“.

З адказнай прамовай выступіла пасланьнік СССР у Нарвэгіі Калантай. Яна дзякавала ад імя савецкага ўраду за шчыры прымё і маральнае падтрыманьне, якое аказаў нарвэскі народ экіпажу „Красіна“. У заключэньне Калантай выказала падзяку, што шчырыя адносіны, заўсёды існавалі паміж Нарвэгіяй і СССР, зрабіцца яшчэ больш цеснымі, і прапанавала тост у гонар Ставангэру, Нарвэгіі і нарвэскага народу.

Пасля прымё ў гарадзкім парку адбылося народнае гуляньне.

19 пушкінскіх спраў

НІЖНІ НОЎГАРАД, 12. У Таньніцкай вежы ніжагародзкага крамля супрацоўнікам губархіву тав. Вішнеўскім знойдзена 19 пушкінскіх спраў, пры чым асабліваю цікавасьць прадстаўляе невядомая да гэтага часу справа аб сакрэтным наглядзе за Пушкіным ў часе яго паездкі ў Казань і Арэнбург для зьбіраньня матар'ялаў аб «пугачоўскім бунце». Як вядома, Пушкін прадпрыняў гэтую паездку ў жніўні 1833 году. Усе «інфармацыйныя матар'ялы» царскіх жандараў аб падарожжы паэты сабраны ў спецыяльнай справе № 31, памечанай 1-м жніўнем 1833 г. Яна так і носіць назву — «справа аб утварэньні сакрэтнага нагляду за паводзінамі паэты, тытулярнага саветніка Пушкіна».

У сувязі з паездкай Пушкіна, на ногі была пастаўлена ніжагародзкае, казанскае і арэнбургскае паліцыі. Усе матар'ялы аб Пушкіне захоўваюцца зараз у ніжагародзкім архіве.

У сувязі з паездкай Пушкіна, на ногі была пастаўлена ніжагародзкае, казанскае і арэнбургскае паліцыі. Усе матар'ялы аб Пушкіне захоўваюцца зараз у ніжагародзкім архіве.

У сувязі з паездкай Пушкіна, на ногі была пастаўлена ніжагародзкае, казанскае і арэнбургскае паліцыі. Усе матар'ялы аб Пушкіне захоўваюцца зараз у ніжагародзкім архіве.

У сувязі з паездкай Пушкіна, на ногі была пастаўлена ніжагародзкае, казанскае і арэнбургскае паліцыі. Усе матар'ялы аб Пушкіне захоўваюцца зараз у ніжагародзкім архіве.

У сувязі з паездкай Пушкіна, на ногі была пастаўлена ніжагародзкае, казанскае і арэнбургскае паліцыі. Усе матар'ялы аб Пушкіне захоўваюцца зараз у ніжагародзкім архіве.

У сувязі з паездкай Пушкіна, на ногі была пастаўлена ніжагародзкае, казанскае і арэнбургскае паліцыі. Усе матар'ялы аб Пушкіне захоўваюцца зараз у ніжагародзкім архіве.

У сувязі з паездкай Пушкіна, на ногі была пастаўлена ніжагародзкае, казанскае і арэнбургскае паліцыі. Усе матар'ялы аб Пушкіне захоўваюцца зараз у ніжагародзкім архіве.

У сувязі з паездкай Пушкіна, на ногі была пастаўлена ніжагародзкае, казанскае і арэнбургскае паліцыі. Усе матар'ялы аб Пушкіне захоўваюцца зараз у ніжагародзкім архіве.

У сувязі з паездкай Пушкіна, на ногі была пастаўлена ніжагародзкае, казанскае і арэнбургскае паліцыі. Усе матар'ялы аб Пушкіне захоўваюцца зараз у ніжагародзкім архіве.

У сувязі з паездкай Пушкіна, на ногі была пастаўлена ніжагародзкае, казанскае і арэнбургскае паліцыі. Усе матар'ялы аб Пушкіне захоўваюцца зараз у ніжагародзкім архіве.

У сувязі з паездкай Пушкіна, на ногі была пастаўлена ніжагародзкае, казанскае і арэнбургскае паліцыі. Усе матар'ялы аб Пушкіне захоўваюцца зараз у ніжагародзкім архіве.

У сувязі з паездкай Пушкіна, на ногі была пастаўлена ніжагародзкае, казанскае і арэнбургскае паліцыі. Усе матар'ялы аб Пушкіне захоўваюцца зараз у ніжагародзкім архіве.

ЗБОЙСТВА АБШАРНИЦКАЕ СЯМ'І

„Кур. Пор.“ (№ 222) паведамляе аб збойстве невядомым людзямі ўсе сям'і абшарніка Марцінковіча ў фальварку Лукшы на Відавешчыне.

ПОЛЬСКАЯ ВАЙСКОВАЯ „АКУРАТНАСЬЦЬ“

— Вайсковыя служачыя польскае арміі пад Вільняю глушылі бомбамі рэбу

на Відавешчыне, якая адбылася 18-га жніўня, меўся быць таксама Беларускі аддзел, за наладжанне якога ўзьяся Беларускае навуковае таварыства і „Зьвяз“ Янік Сташкевіча.

„Дзеньнік Віленскі“ (№ 182) паведамляе, што Беларускае аддзелу ня будзе, бо перамоны таварыства са „Зьвязам“ не далі вынікаў. Такім чынам Я. Сташкевіч сарваў наладжаньне Беларускага аддзелу.

Жалоба ў Харватыі

ВЕНА, 10. Паводле атрыманых вестак з Загрэб, на ўсёй Харватыі абвешчана жалоба з паводу сьмерці Радвіча. У гарадох і вават вёсках разьвіваюцца чорныя жалобныя сьцягі. Сялянска-дэмакратычная кааліцыя абвяс-

ВАКОЛ „ВЕЧНАГА МІРУ“

Зацяжка на год

НЬЮ-ЁРК, 11. Учора газеты паведавалі, быццам Келёг гатоў дапусьціць узвэд СССР у падпісаньні дагавору ў якасьці першага кроку на шляху да прыманьня СССР. Дзяржаўны дэпартамант выступіў з безадкладным адхіленьнем.

Вашынгтонскі карэспандэнт „Тансі-мор Тэн“ паведамляе, што па думцы

дзяржаўнага дэпартаманту падпісаньне паку Келёга другой чаргой дзяржаў немагчыма, пакі парламанты ўсіх 15 краін, якія падпісалі дагавор у першую чаргу, не зацьвердзяць яго. Гэта адтэрмінуе магчымасьць далучэньня да дагавору іншых дзяржаў на меншай меры на год.

„Міратворцы“

Англа-француская згода аб ваенна-марскіх узброеньнях азначае наіраваане супроць Злучаных Штатаў аб'яднаньне ваеннамарскіх сіл Англіі і Францыі.

У часе вайны на ст. Баранавічы быў німецкі сілодспараваў, ліквідацыя якога праводзілася польскім войскам падбава. 8-га жніўня чацьвёра пастушкію на месцы складу звайшлі гранату. Выбухам яе двое забіты, двое паранены.

РАБОЧЫ РУХ

— Застаёўка ў Ігваліскай фабрыцы апрацоўкі дрэва скончылася перамогаю рабочых, якія атрымалі 25 проц. надбавкі.

— Арбітражная камісія ў Вільні прызнала правільным трыбаваньне дворнікоў аб павялічэньні зарплаты.

ПІЛСУДЗКІ—АБШАРНИК

Пісудзкі мае на Відавешчыне маітак Сьвяткі і прымае ўдзел у Віленскай выставі побач з іншымі абшарнікамі. З маітку Пісудзкіга на выставі будзе тры штuki бяздэа.

Выдача ордэраў на мір. Увага: Ордэр мае моц да бліжэйшай вайны.

ПЕРАД АСЕНЬНЯЙ СЯЎБОЙ

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ТАЭЛЕГРАФУ, ТЭЛЕФОНУ, ПОШТАЙ НАШЫХ КАРЭСПАНДЭНТАЎ

Ці палепшыцца ўраджай у БССР?

Мінэральных угнаеньняў няма!

Сялянства ўжо рыхтуе зямлю пад азійныя пасевы, а разам з тым большая частка мінэральных угнаеньняў месцамі яшчэ не атрымана.

Такое становішча выклікае небяспеку ці ўдасца аблета скарыстаць мінэральныя угнаеньні, якія падлягаюць увозу ў БССР у значнай колькасці, і дабіцца павялічэння ўраджаю ў будучым годзе.

У прыватнасці, большая частка віны кладзецца на Хамсындынат, які павінен быў да ліпеня увезці каля 50.000 пуд. фасфарытнай муні і які дагэтуль яшчэ не завёз ніводнага пуду.

Цінава адзначыць, што Хамсындынат абавязваўся пачаць увоз мінэральных угнаеньняў у БССР яшчэ паўгода таму назад.

Зусім недапушчальнае становішча стварылася ў Магілёўскай акрузе, крэдытныя таварыствы якой асаджваюцца сялянствам, якое патрабуе вядукоу мінэральных угнаеньняў, а іх няма. Некаторыя вёскі пасылаюць нават хадакоў у акругу, каб там атрымаць угнаеньне. Трэба адзначыць, што на плане ў Магілёўскую акругу медался быць увезена 77 вагонаў суперфасфату і фаофарытнай муні, каб здаволіць толькі 30 проц. патрэбы.

Завезена-ж усяго 9 вагонаў суперфасфату. Недаволенымі могуць застацца ня толькі асобныя гападары, але нават калгасы і паназальныя вучасткі.

Такая-ж гісторыя выйшла ў Магілёўшчыне і з гатунковам насенным матар'ялам: з 7.000 пуд. гатунковага насення, якога трэба было увезці, дагэтуль яшчэ не атрымана ні фунту.

Неабходна прыняць рашучыя меры.

Гатунковае насенне сялянству

БАБРУЙСК. Саўгасы Бабруйшчыны выдзяляюць для продажу і абмену з насельніцтвам да асенняй сяўбы 30.000 руб. гатунковага збожжа.

Куставое аб'яднаньне калгасаў

СМАЛЯВІЧЫ. (Улас. кар.) У м. Смалявічах адбылося арганізацыйнае пасаджэнне сельска-гаспадарчых арцеляў і калектываў па пытанні куставога аб'яднання і найму агранома для абслугоўвання арцеляў.

Сельска-гаспадарчыя аб'яднанні ўвайшлі ў куставое аб'яднаньне калгасаў Смалявіцкага раёну. Пры-

нята пастава аб найме спецыяльнага агранома для абслугоўвання арцеляў. Палову пэсіі аграному будзе выдаваць секцыя калгасаў, а другую палову будучы плаціць самі арцелі.

Пры куставым аб'яднанні і спецыяльным аграноме праца калгасаў пасунецца ўперад.

С. Нортман.

На дварэ мёнскага Центраземскладу

Выгузна сартавога насення

На шматпольле

ВІЦЕБСК. Віцебскі сельсаюз атрымаў і размеркаваў па раёнах 94 вагоны суперфасфату.

Для крэдытавання бядняца-серадніх і калектывных гаспадарак выдзелены крэдыты—на машыны—45.000 руб., на насенне—30.000 р., на мінэральныя угнаеньні—30.000 руб. і на арганізацыю групавых садоў—7.000 руб.

Раён без агранома

МАЗЫР. (Уласны кар.) Караліоні раён, Мазыроўскі акругі, застаўся без агранома. Акруговы зямельны аддзел абяцае аграномаў прыслаць. Мо' і будучы, а вось ужо надыходзіць

Усе с-г. калектывы і пасёлы, якія зямляўпарадкаваны ў гэтым годзе, будуць пераведзены на шматпольле.

З мэтай палепшыць гадоўлю сьвіней акрэмадзел вядзецца 500 шт. чыстакроўных буйных белых сьвіней. Сьвініны будуць размеркаваны павіж Сеньненскім, Чашвіцкім і Вешанковіцкім раёнамі.

М. Грыгор'ёў.

Дз кантракташыйя спаэьніліся...

(Ад нашага рэчыцкага карэспандэнта)

Каб больш паспешна правесці асеннюю пасевную кампанію, насельніцтва мае быць вядзена пасевным матар'ялам у выстарчальным колькасці, асабліва ў тых мясцох, дзе вясною былі вымачы.

У 8-мі зямляўпарадкаваных вёсках будзе ажыццэваны пераход на чатырохполье і шматполье на плошчы 2.300 гектараў зямлі. Акрамя таго праводзіцца работа па пераходзе на шматполье ў тых мясцох, дзе зб'яга ваканчаюцца зямляўпарадкаваньне.

Па сельсаветах рамантуюцца машыны па ачыстцы збожжа, ачыстка явога пачынаецца 15 жніўня і будзе праводзіцца дармова. Усяго намечана адсартваць насення 12.000 пуд.

З прычыны значнага заражэння жыта галаўій, пасевнае збожжа будзе пратручваюцца таксама дармова і непасрэдным кіраўніцтвам аграномаў, с.-г. гуртоў і г. д.

Сьвета прымаюцца энергічныя меры да большага распаўсюджвання спосабу пасеву радавой сямкай.

Намечана закласці 50 вопытных участкаў у 5-ці аграпрадвёзках на наступны асноўны тэм: значнае мінэральнае ўгнаеньне, значнае радавых пасеваў і віны лару.

Мінэральныя ўгнаеньныя раён забяспечаны. Яны зараз рэальна ўвядуцца сярод сялянскага насельніцтва.

Існуючыя машыныя таварыствы забяспечваюцца зараз с.-г. машынамі. Куплены два трыёры. С.-г. кааператны мяркуе да асенняй пасевнай кампаніі арганізаваць два новыя машыныя таварыствы і 5 пасялкава-насенных таварыстваў.

Энергічна рыхтуюцца да кампаніі і с.-г. калектывы. Яны зараз рэарганізуюцца і ўзакмлектоўваюцца. У часе асенняй пасевнай кампаніі мае быць арганізавана яшчэ 8 новых калгасаў.

Крыху спавыіўся наш раён з правадзеньнем асенняй кантрактамі. Вінаваты ў гэтым Палессаў.

6 групавых аб'яднаньняў калгасаў

БАБРУЙСК. Акруговы с.-г. саюз сёлета арганізуе 6 групавых аб'яднаньняў калгасаў. Пры групах будуць працаваць аграномы, якія будуць утрымоўвацца за кошт калгасаў.

Зрыў будаўнічага сэзону ў Віцебску

Вінаватыя аддаюцца пад суд

ВІЦЕБСК. Спецыяльная камісія АБК-РСІ абследавала год будаўнічых работ і выкананьне будаўнічых плянаў. Аказалася, што з 24 будаўнічых арганізацый да працы прыступіла толькі 18.

У большасці выпадкаў зрыў будаўнічых работ адбыўся па віне адміністрацый, якія сваячасова не падрыхтавала неабходны матар'ялы і пляны. Будаўнічыя работнікі скуртрэсце, напярэдак, былі пачаты толькі ў ліпені, на ідзельчы на тое, што крэдыты былі часткам атрыманы, сваячасова распрацаваны практыкі і маштарысы, загатоўлены матар'ялы на 25 проц. Затрымак ў разгортванні будаўніцтва па скуртрэсце адбылася выключна па віне адміністрацый скуртрэсту і Белдэяржэстроу.

Датэмуль лічыць не пачата будаўніцтва новага рабочага дамоў на фанэрным заводзе. Прычынай зьяўляецца адсутнасць праектаў будаўніцтва, несваячасова загатоўлены матар'ялы.

Будаўніцтва клінікі вэтрынарнага інстытуту спынілася па недапушчальнай прычыне. Белдэяржэстроў прылініў працу з тае прычыны, што інстытут на ўліце 50.000 руб. за працу, якая была ўжо выканана.

Такая-ж малюк мы мае і на будове асбазаводу ў Віцебску. Да будаўніцтва на прыступлена з тае прычыны, што на быў сваячасова складзены праект, а таксама адсутнічалі матар'ялы.

Прэзідыум АБК-РСІ вынес вымову адміністрацыям тых арганізацый, якія вінаваты ў зрыве будаўнічага сэзону.

Страва аб зрыве будаўнічых плянаў перададана пракурору.

Настаўнік—мардабой

РАВАНІЧЫ, Чэрвенскага раёну. (Ад нашага сельгора). У раваніцкай школе настаўнік Савіч Мікола навукае дзяцей пры дапамозе рукапрыкладзтва. Нядаўна гэты настаўнік ударыў вучня—сына беднага Навіцкага Ігнася—так моцна, што палцка кроў з вуха. Вучань аглух. Бацька жумаў падаць на настаўніка ў суд, але апошні прымусіў яго памірыцца і... даў яму 50 руб.

Зараз аб гэтым даведліся ў райвыканоме, і настаўніка прыгаворылі да судовае адказнасці.

Цінава, які гэта настаўнік працаваў больш трох гадоў у школе, увесь час біў вучня і ніхто на гэта не звяртаў увагі!

Маркаў Б.

За сувязь з прыватнікам

ВІЦЕБСК. Абследаванне дзейнасці Вешанковіцкага камбінату выявіла шмат фаятаў безгаспадарчасці, адсутнасці нагляду за работай і сувязі з прыватнікам. Прэзідыум Віцебскага акругаваному паставіў зьяніць з работ дырктара камбінату Бісэна і прылініць да адказнасці вінаватых.

Сам Жук на плаціць...

СМАЛЯВІЧЫ. (Улас. кар.) У м. Смалявічах разбураюцца шмат камунальных дамоў. У камнасе няма грошай для рамонтаў. За апошні час прэзідыум райвыканому пачаў спаняць запавычанасці па кватэрнай плаце. Складаюцца вопысы на масмасці грамадзян, якія на ўносець кватэрнае плаце. Так, складзены вопысы на масмасці гр. Маеўскага за 8 руб. 76 кап. запавычанасці, на гр. Мантэкача—за 3 р. 50 к., Барана—за 4 р. 08 к. і г. д.

Між тым, сам старшыня райвыканкому т. Жук на плаціць кватэрнай плаце з красавіка 1926 г. і за ім лічыцца запавычанасці 73 р.

Смалявіцкае с.-гасп. крэдытнае т-ва таксама на плаціць з 1925 г. кватэрнае плаце і мае запавычанасці калгасу ў 201 р.

Ёсць і чыст адказныя працаўнікоў, якія на плаціць кватэрнай плаце, але начальства, спаняючы запавычанасці з беднамі, спаняць з слабе забывае.

Зацікаўленыя авіяцыйнымі школамі

ГОМЕЛЬ. Моладзь выяўляе вялікую зацікаўленасць да авіяцыйных школ. На ірадстаўленні акасавету, Асаваіхіму 7 меад авіяцыйных школа і тэхнікум падвёна 40 заяў.

Рабочыя „Везувія“—кітайскім рэвалюцыянерам

ГОМЕЛЬ. Рабочыя фабрыкі „Везувія“ паставілі адлічыць на карысць кітайскіх рэвалюцыянераў аднадзённы заробатак.

910 рабочых і служачых—у дамох адпачынку і на курортах

ВІЦЕБСК. Пачынаючы з 16 мая па 1-га жніўня Віцебскай страхасай было паслава ў дамы адпачынку, на курорты і санаторыі 910 рабочых і служачых. Больш усяго было паслава тэкстыльшчыкаў, метадыстаў і гарбароў.

Безгаспадарчасць на барысаўскім лёсазаводзе

Сыравіна, якая паступае на барысаўскі лясны завод МВБ ч., мае надзвычайна неспекую якасць. Рэвізіій Дзяржэфінкантролю выкрыта 1.033 куб. мэтраў розных расыланых матар'ялаў з тэйкай сыравіны, на агульную суму ў 50.000 руб.

Атрыманая лічыць ў 1924-25 годзе сыравіна (клен, лосен і дуб) на суму 6.440 руб. затіла і для разьдэлка на піламатар'ялы напрыможна. Шмат і іншыя матар'ялы лясныя без скарыстання і прыходзіць ад імення ў стан напрыможнасці.

Трэба яшчэ адзначыць налічча ў заводскім складе розных матар'ялаў, зусім заводу непатрэбных: чыгуна і лозе, крэнлава жалеза, чывоў і ён. Завод непрадукцыйна трымае акаль на 1.000 руб. матар'ялаў, у якія на

П'янаму—мора па калені

ЛЕПЕЛЬ. Амаль што кожную ноч можна бачыць на вуліцах гораду ў п'яным выглядзе загадчыка Лепельскага Камунтрэсту Кавалеўскага. П'яным ён зьяўляецца на мянш Камунтрэсту, лае рабочых, на кожным кроку ўжывае лаянку і, наогул, «камандуе».

Нядаўна Кавалеўскі, маіцёр Анціпаў, і іншыя, будучы п'янымі, паехалі на чаўне, на воера. Па дарозе яны пасварыліся. Кавалеўскі схпіў вяско, пачаў Анціпава біць па галаве, а потым выкінуў яго з чаўна.

Толькі дзякуючы таму, што ўсё гэта было не далёка ад берагу, Анціпаў уратаваўся.

Мы патрабуем прыцягнення Кавалеўскага да адказнасці і выключэння яго з партыі.

Тры подпісы рабочых

Выбрык заг. чэрвенскім райземадзеле-лам

ЧЭРВЕНЬ. (Уласны кар.) У Перато-нах, Чэрвенскага раёну, кулакі, каб вывудзіць у дзяржавы грошы, стварылі малярацыйнае т-ва. Сваіго яны дамагіліся: крэдыты атрымалі, а справа малярацый далей гэтага не пашла. Чао ішоў, а крэдыты з кулакоў не сплаганіліся. Чэрвенцы ўзварушыліся па гэтай справе толькі тады, калі ім была накіравана карэспандэнцыя сельгора.

Тут цінава заўважыць адносіны заг. чэрвенскага райземадзелу да карэспандэнцыі сельгора. На адносіны Грэбенскага с.-савету № 2.449 аб пацверджанні фаятаў, ён накладе рэзалюцыю: „Даць звестні рэдакцыі, адначасова даручыць крэдытнаму т-ву спagnaць крэдыты тэрмінова, 25-VII г. г.“. А 27-VII ён падпісае афіцыйны адносіны ў рэд. „Звезда“, у якім з гіроніяй зазначае: „Пісаўшы заметку сельгор спазніўся (?) з сваімі звесткамі, бо „кулацкія фокусы“ выкрыты раней і лінідаваны“ (?)

Лінідаваны, а калі? Пасля заметкі сельгора. Замест таго, каб хоць маўніва падагнаваць сельгору, загадчык чэрвенскага райземадзелу яшчэ робіць выбрык супроць яго.

Бяспрытульная арцель

ВІЦЕБСК. (Ад нашага сельгора). Смалявіцкая арцель „Праца“, якая знаходзіцца ў м. Багушэвічы, Баравіцкага раёну, Менскай акругі, аб'яднае 88 сям'я-беднякоў. Гэтай арцель Беларускага адпусціў больш як 17.000 руб. Але лясносыя органы ў якасці старшын праўлення пачалі высоўваць несправядлівыя працяўнікоў. За кароткі тэрмін у арцель зьянілася 5 старшын праўлення. Нядаўна, што арцель зараз мае 8.000 р. дэфіцыту. Спільна просіць, каб ім далі добрага працяўніка і каб ім не мяшчалі, як латкі ў дажджлівае надвор'е.

Вона.

МАЗЫРСКАЕ „ПРАВАСУДЗЬДЗЕ“

Пракуратура і нарсуд прасьледуюць рабкора і чэсных работнікаў

Сьледчыя органы абараняюць „дзяржыморду“—настаўніцу

Пачалася гэтая гісторыя яшчэ ў

лет запытвае пракуратуру, у якім

звальненні Палтаржыцкай з паса-

рочвае належнай увагі на лісты

підставі 1914 року...
гестапа-жа году аб гэтай агіднай гісторыі была надрукавана заметка ў менскай газеце «Рабочий» за подпісам «Х. С-н». Пісаў мазырскі рабкор тав. Х. Саф'ян.

Справа ішла аб недапушчальных адвасіах настаўніцы Палтаржыцкай да дзяцей мазырскага беларускага дзіцячага дому. Гэтая настаўніца выходзіла дзяцей недапушчальнымі ў абставінах саветскай сапраўднасці металамі: заўсёды палыхала іх, называла «шлюхамі», «свалатою» і г. д. Яна нават саджала дзяцей у кладовую (чым яна карцёр) і збівала іх. Быў выпадак, калі Палтаржыцкая выгнала з дому трое дзяцей, і яны прымушаны былі начаваць на вуліцы.

У выніку такога выхавання сярод дзяцей дому развіўся нахіл да злачэства, з'явіліся антысэміцкія настроі.

Аб усім гэтым тав. Саф'ян напісаў у газету «Рабочий» і таксама паведаміў у Мазырскі гарсавет. Трэба адзначыць, што аб агіднасцях, якія рабіліся ў дзіцячым доме, тав. Саф'ян даведаўся ад саміх дзяцей. Пацверджаныя-ж заяў дзяцей ён атрымаў ад адміністратараў дзіцячага дому, партыйцаў т. т. Палей і Кармана, якія таксама дамагаліся перад адпаведнымі органамі аб зняцці Палтаржыцкай з працы.

Мазырскі гарсавет выдзіліў спецыяльную камісію для абследавання становішча ў дзіцячым гарадку. Заявы тав. Саф'яна цалкам пацвердзіліся. Палтаржыцкую здымаюць з працы.

Пасля гэтага гарсавет накіроўвае вырэзку з газеты і ўсе матэрыялы ў мазырскую пракуратуру з просьбай прыцягнуць ад адказнасці Палтаржыцкую.

Замест таго, каб адразу-ж узяцца за вышэньне справы, г. зн. вышэньне недапушчальнай дзейнасці Палтаржыцкай, мазырскі пракурор Рыцкаў заводзіць валакіту, 19 студзеня 1928 г. ён піла гарсавету адносна з просьбай паведаміць... у якім становішчы знаходзіцца зараз беларускі дзіцячы дом, ці звышчаны ўжо недахопы, прычынай якіх былі асобныя працаўнікі, і хто з адміністрацыі вінават у гэтых недахопах. Такім чынам, пракурор замест таго, каб скіраваць абвінавачванні па правільным шляху, г. зн. па адрасе вінаватай Палтаржыцкай, імкнецца ўзбудзіць справу супроць адміністратараў, чэсных працаўнікоў, якія самі патрабавалі зняцця Палтаржыцкай з працы. Гарсавет адказвае пракурору, што недахопы ў дзіцячым доме ўжо ліквідуюцца, а што датычыцца выяўлення вінаватых у ранейшых агіднасцях, дык выявіць гэта і зьяўлецца асноўным абавязкам пракуратуры. У сакавіку месяцы гарсавету

становішчы адміністрацыі ў пасадзі і ў «зьяняважаны» «вінаваты» па сутнасці ня менш, чым адміністратары дзіцячага гарадку.

2 жніўня ў акруговым судзе слушалася справа, узбуджаная пракуратурай супроць т. т. Палей і Кармана. На судзе выявілася, што Палтаржыцкая вымагала подпісы ад дзяцей і што працаўнікі—адміністратары дому—фактычна ні ў чым не вінаваты. Аднак, суд ня выносіць спраўдальны прыгавар гэтым таварышам, не прызнае неабходным прыцягнуць да крымінальнай адказнасці Палтаржыцкую, а абмяжываецца тым, што... пастанаўляе накіраваць справу на даследаванне.

Выходзіць, што справа аб т. т. Палей і Кармане будзе працягвацца далей. Выходзіць, што сапраўдная вінаватца ва ўсёй гэтай гісторыі, вінаватца ў праследванні рабкораў і чэсных працаўнікоў, ня будзе пакарана.

Няма ніякага сумнення, што Палтаржыцкая павінна быць пакарана. Але тут неабходна спыніцца на незразумелых, напярэдных і незаконных учынах мазырскіх сьледчых і судовых органаў. Чаму гэта загінута першалачатковая справа, узбуджаная гарсаветам і газетай «Рабочий», адносна недапушчальнай дзейнасці «дзяржыморды»—настаўніцы Палтаржыцкай? Чаму пракуратура не дала ёй ходу, а замест таго стварыла крымінальную справу супроць рабкора тав. Саф'яна? Чаму дагэтуль гэтую справу на спыніў нарсуд, так лёгка, без напярэдняга сьледства, прыцягнуўшы да крымінальнай адказнасці рабкора? Чаму гэта мазырскі акруговы суд, выявіўшы, што тав. Палей і Карман не вінаваты ні ў чым, накіроўвае справу адносна іх на даследаванне, а ня спыняе яе і без лішняй валакіты тут жа ня прыцягвае да адказнасці Палтаржыцкую?

Мы спадзяемся, што ЦКК-РСІ зоймецца расьсьледваньнем усёй гэтай агіднай гісторыі і дасць па руках усім, хто на толькі не зва-

Такім чынам, рэштам пачынаецца новая справа: рабкора, які напісаў аб агіднасцях Палтаржыцкай, што пацвердзілася расьсьледваньнем камісіі гарсавету, прыцягваюць да крымінальнай адказнасці за зьяняважаныя.

Тав. Саф'ян, даведаўшыся аб гэтым, рашыў пазбавіць нарсуд ад асабістай пералісі з редакцыяй. Ён зьявіўся ў суд і заявіў, што сам пісаў аб агідных учынах Палтаржыцкай. Тады ў нарсудзе заводзіцца крымінальная справа на рабкора тав. Саф'яна.

Палтаржыцкая не абмежавалася прыцягненьнем да крымінальнай адказнасці т. Саф'яна, а рашыла найсьці яшчэ далей. 10-га красавіка 1928 году яна зноў праз пракуратуру ўзбуджае справу супроць адміністратараў дзіцячага гарадку тав. Палей і Кармана, якія нібыта яе няправільна звольнілі і зьяняважылі. Пракурор накіроўвае справу сьледчаму Васільлеву. Урашце вышла тое, што на лаўцы падсудных, дзякуючы напярэдняму «расьсьледваньню» пракуратуры і яе сьледчага, аказаліся чэсныя працаўнікі т. т. Палей і Карман. Даўна толькі, чаму пракуратура не пасадзіла на лаўку падсудных увесь Мазырскі гарсавет, які ў

рочвае належнай увагі на лісты рабкораў, і ахову апошніх, а ня ват праследуе рабочых карэспандэнтаў, якія выкрываюць хваробы нашага апарату і якіх падтрымлівае такая масавая арганізацыя, як Гарадзкі савет.

М. В.

Выходзіць, што справа аб т. т. Палей і Кармане будзе працягвацца далей. Выходзіць, што сапраўдная вінаватца ва ўсёй гэтай гісторыі, вінаватца ў праследванні рабкораў і чэсных працаўнікоў, ня будзе пакарана.

Кратка аб малых справах (Дзяржбанк)

У апошні час нашымі шэфамі арганізавана ў падшэфнай вёсцы машынае таварыства.

Намечаны выезд у вёску аграномаў і мэдыцынскага персаналу.

Шэфы пастанавілі ўстанавіць у

М. В.

Кліенкерны завод у Бабруйску
БАБРУЙСК. У дзіцячым плян развіцця прамысловасці Бабруйшчыны ўключана пабудова кліенкернага заводу. Палічка кліенкернага заводу дасць магчымасьць прывесці ў парадак брук у Бабруйску.

М. В.

Падрыхтоўка спецыялістых па рыбагадоўлі
У Жытнавідкую школу рыбаводаў аб'ява будзе прынята 40 асоб. Заявы прымаюцца да 25 жніўня.

М. В.

Вона.

М. В.

НАРОДНАЯ АСЬВЕТА Ў БССР ПРАЗ 5 ГОД

9-га жніўня на пасяджэнні праўдывому Цэнтральнаму Савету Прафесійнальных Саюзаў БССР быў заслушаны даклад намесніка Наркамасьветы тав. Валасэвіча аб пяцігоддзі народнае асьветы.

— Пяцігадовы плян НКА—адзначыў тав. Валасэвіч,— мае тры асноўныя ўстаноўкі—правядзеньне ўсеагульнага навучаньня, ліквідацыя няписьменнасьці і разьвіцьцё прафэсійнальнае асьветы.

На падставе іх будзеца ўсё далейшае разьвіцьцё народнае асьветы на Беларусі.

Тав. Валасэвіч спыніўся на пасабных галянах асьветы:

— Дашкольнае выхаваньне ў плане карыстаецца найменшай увагай. Яго засланьне правядзеньне ўсеагульнага навучаньня.

У пяцігоддзі прадугледжваецца павялічэньне на 45 адзінак сеткі дзіцячых ачагаў пры стабілізацыі сеткі дзіцячых садоў, а таксама пашырэньне сеткі сельскіх пляцовак (у кожным раёне па дзьве пляцоўкі).

У дашкольнае выхаваньне ўзяты курс на адвальненне патрэб работніц і сялянак.

Наогул, лік дзяцей, якія ахоплены дашкольнымі ўстановамі, павялічыцца згодна пляну да канца пяцігодкі толькі з 3,77 проц. да 5,77 проц. Плян прадугледжвае ахалпленне 90 проц. дзяцей ўсеагульным навучаньнем.

Праз тры гады пасяля пяцігодкі

ўсеагульнае навучаньне павінна ахапіць усіх дзяцей школьнага ўзросту.

На працягу 5-ці год павінна быць пабудавана 2.744 новых школьных камплекты першага канцэнтру.

Школы другога канцэнтру павінны разьортывацца, галоўным чынам, у вёсцы. Гарадзкое насельніцтва ахоплена школамі другога канцэнтру на 77 проц., а сялянства—значна менш.

Лік школ другога канцэнтру павялічыцца на 5 год павялічыцца на 90 адзінак.

Вялікая ўвага зьвернута плянам на прафэсійнальную асьвету. Сетка прафшкол, згодна пастановы Дзяржплану, павінна павялічыцца на 25 адзінак, школ фабзавучу з 7 да 26, навучальна-паказальных майстэрняў — з 7 да 32.

Сетка Вузаву стабілізуецца. Прыдзецца толькі ліквідаваць эканамічнае аддзяленьне праўгасу БДУ, якое не прыстасавана да патрэб сучаснасьці, і адкрыць хэміка-тэхнічны факультэт пры БДУ.

Лік пэдаггікаў павялічыцца з 15 да 17 (новыя пэдаггікі ў Рэчыцы і Слуцку), адкрываюцца ў некаторых пэдаггікаў паралельныя класы.

Згодна 5-годдзі, лік вярхоўных работчых унівэрсытэтаў павялічыцца з 1 да 3 (Менск, Віцебск, Гомель), пашыраецца сетка вярхоўных рабфакаў, якія маюць вялікае значэньне для работчых. Наогул, колькасьць рабфакаў у БССР павялічыцца з 6 да 14.

Наогул, лік дзяцей, якія ахоплены дашкольнымі ўстановамі, павялічыцца згодна пляну да канца пяцігодкі толькі з 3,77 проц. да 5,77 проц. Плян прадугледжвае ахалпленне 90 проц. дзяцей ўсеагульным навучаньнем.

Праз тры гады пасяля пяцігодкі

СЯЛЯНСТВА БУДУЕ КАЛЯ 300 НОВЫХ ШКОЛ

Па няпоўных вестках па самаабладаньні ў БССР паступіла 1.760.000р.—62 проц. Найбольш поўна выканалі заданьне Аршанская і Мазырская аргані. Слабы паступленьні па Гомельскай, Магілёўскай і Віцебскай аргані.

Самаабладаньне дало магчымасьць шырока разгарнуць у аграх школьнае будаўніцтва. Так, з агульнай сумы ў 2.828.000 р., прынятай оходамі сялян, мільён р. адпусаецца на школы. Да будаўніцтва ўжо прыступлена ва ўсіх аграх. Трэба лічыць, што будзе пабудавана каля 300 школ. Амаль усюды мясцовыя выканомы і саветы бяруць на сябе ўнутранае абсталяваньне школ, якія будуецца на сродкі самаабладаньня.

Значная сума—800.000 руб.—вызначана і на шляхае будаўніцтва, якое

дзе галоўным чынам у Полацкай, Менскай, Гомельскай і Бабруйскай аграх. У Полацкай агразе ўжо закончана пабудова раду новых мастоў, у Менскай будзеца шаша, у тых мясцовасьцях, якія раней былі непразьлянага з-за балот.

На супроцьпакарныя мерапрыемствы будзе выдаткавана 400.000 руб. Адна толькі Менская аграда атрымае некалькі дзесяткаў пажарных машын. У вёсках будуюцца таксама больніцы, аэтаніты, дзіцячыя пляцоўкі, намячаецца пабудова сеткі новых лазьняў, на што сабрана каля 60.000 р. У некаторых мясцох арганізацыяны вызначаюць з мясцовых бюджэтаў сумы на сканчэньне будаўніцтва, якое было пачата на сродкі па самаабладаньні.

На 5-ты паверх з грузам за плячыма

Пры пераабсталяваньні забыліся аб ахове працы (Дражджавы завод «Чырвоная Зорка», Менск)

Пры пабудове новых прадпрыемстваў зьвяртаецца вялікая ўвага на палёгку работ рабочага, на палепшаньне аховы працы.

Наш завод пры абсталяваньні і пераходзе на мяляны спосаб выпрацоўкі зусім ня цікавіўся палепшаньнем умоў працы.

У выніку сумшляна для сарвэтак пабудавана на пятым паверсе. Праца работчых-прэсшчыкаў значна

ўскладнілася. Трэба пасяля мыцьця нягнуць на 5-ты паверх па стромкіх сходках некалькі дзесяткаў пудоў сарвэтак.

Цікава, што радам з мочечным аддзяленьнем ёсьць вольнае памішканьне, але яго чамусьці не прыстаўваюць для сушкі сарвэтак.

Інспекцыя працы павінна зацікавіцца гэтым і прыняць належныя меры.

Цацкаюцца з растратчыкамі

Ужо пяць месяцаў прайшло, як палата мер і вагі перадае Гомельскай адміністрацыі прадгасу спы

адказнасьці. Лаазарніка і Рыбакоў зусім забыліся аб тым, што зья растратчыкі.

МЕНСК

Аўтадор БССР завозіць 39 аўтамабіляў

НКГандлем здаволена хадайніцтва праўленьня Аўтадору БССР аб уключэньні ў Імпартны плян заўні Аўтадору.

У наступным годзе будзе завезена з-заграніцы наотпная аўтамамаасьць: 22 легіавыя аўтамабілі, з якіх 2 для аўтаатрантарных курсав, а астатнія будуць перададны колентывам Аўтадору для навучальных мэт.

Для ояляноіх колентываў і дарожных курсав будзе закуплена 17 грузавікоў. Будзе закуплена для опартыўных і навучальных патрэб 58 матацыклаў і 850 вэльсыпадаў, з якіх—58 жаночых.

Згода мае моц з 1-га наотрычніка. Да гэтага часу МББ ч. павінен быць перададны вучастак Зах. чыгуны ад станцыі Менск да станцыі Радашковічы працягам у 37 кіламетраў з усёй чыгуначнай маёмасьцю. Пасяля аб'яднаньня цэнтральны Заходні ванзал будзе прымаць і адпраўляць 30 паяздоў у суткі ў напрамках Мегарала, Радашковічы, Маона, Гомель. Ванзал улаўне падрыхтаваны да прыёму такой колькасьці цагнікоў.

Новаарганізаваная на ванзале МББ ч. таварная станцыя разьлічана на прыёмку 4-х таварных паяздоў у суткі. МББ ч. узяла на сябе абавязан разьмеркаваць па лініі ўзесь лішан штату, які амажацца пасяля аб'яднаньня. На Зах. чыгуны ліквідуюцца вучаоткі цагі, пуці, тэлеграфу і матар'яльнай службы.

Папярэдзіла крушэньне цагніку

Праўленьне МББ ч. абвясціла падыку з выдатку ўвагароды ў 25 руб. жонцы кандуктара магілёўскага рэзэрву П. Крайнікова за праўленую ёю распрадхасьць. П. Крайнікава пры вэбліжэньні таварнага цагніка № 306 да лініі Віцебск—Жлобін заўважыла лопнуўшую рэйку. Цягвік быў спынены і гэта перасьцерагло яго ад крушэньня.

Прыём у Белдзяржмузтэхнікум

Прыём ваю ў музтэхнікум працягнуты да 1 верасня. Прымаюцца асобы з асьветай за сямігодку і маючыя нахіл да музыкі, хоць і без належнай музычнай падрыхтоўкі—выключна па сацыяльным адбору. Узрост—ад 14 да 30 гадоў. Прыёмныя іспыты пачнуцца ў першых чыслах верасня.

30 паяздоў у суткі

12-га жніўня прадстаўнікі МББ і Зах. чыгунак падпісалі ў Менску згоду аб аб'яднаньні Менага вузлу. Закончыла оваю працу і тэхнічная камісія.

Згода мае моц з 1-га наотрычніка. Да гэтага часу МББ ч. павінен быць перададны вучастак Зах. чыгуны ад станцыі Менск да станцыі Радашковічы працягам у 37 кіламетраў з усёй чыгуначнай маёмасьцю. Пасяля аб'яднаньня цэнтральны Заходні ванзал будзе прымаць і адпраўляць 30 паяздоў у суткі ў напрамках Мегарала, Радашковічы, Маона, Гомель. Ванзал улаўне падрыхтаваны да прыёму такой колькасьці цагнікоў.

Рабочага за дырэктара фабрыкі

ЦП саюзу папернікаў Беларусі выстула кандыдатуру рабочага фабрыкі „Герой працы“ С. Зайцава на пасаду дырэктара фабрыкі імя Леніна. Зайкомам фабрыкі „Герой працы“ і імя Леніна запрапанавана абаварыць зэтае пытаньне на сваіх пасяджэньнях, а таксама пасяджэньнях вытворчых камісій.

На калектыўны мэтад працы

Апублікавана пастанова ЦВК і СНК БССР аб пераводзе калегіі абаронцаў на калектыўны мэтад працы. У відзе вопыту прэзыдыум усебеларускай калегіі абаронцаў перавёў на калектыўную работу Магілёўскую і Бабруйскую калегіі. У гэтых гарадох усе маючыя патрэбу ў юрыдычнай дапамове вварочваюцца выключна ў калектыўны кансультацый. Апошнія разьмяркоўваюць справы паміж членамі калектыву. Абаронцы ў сябе на дому ня прымаюць і не вядуць асабістых спраў. З 1-га кастрычніка мяркуецца перавесці на калектыўны мэтад працы і менскую калегію.

Мастацкі савет пры Белдзяржкіно

Саюз Белпрамастантва прынаў няправільным пастанову калегіі Наркамасьветы аб утварэньні калегіяльнага аргану ў Белдзяржкіно. Па думцы саюзу існаваньне такога аргану значна абмяжуе правы і ініцыятыву кіраўніцтва Белдзяржкіно ў штодзённай адміністрацыйна-гаспадарчай і вытворчай рабоце. Саюз лічыць мэтагодным утварэньне пры Белдзяржкіно мастацкага савету з прадстаўнікоў партыйных, прафэсійных, літаратурных і інш. арганізацый па пытаньнях мастацка-ідэалёгічнага кіраўніцтва.

Новы хлеб

На рынках Беларусі зьявіўся хлеб новага ўраджая. Такія паведамленьні маюцца з Віцебону, Воршы, Полацку і Мазыру. На рынках Менску таксама адзначаецца завоз новага жыта.

Убачым і пачуем за тысячы вёрст

Электрычнасьць і радыё адкрываюць перад чалавецтвам усё новае і новыя магчымасьці, аб якіх нельга было марыць якіх-небудзь дзесяціпацінаццаць гадоў таму назад.

У тры гады «чудам» лічылася прасьценькая відавая кіно-карціна. Цяпер кіно можа абслугоўваць самныя складаныя навуковыя запытаньні пры іх падачы ў лекцыях. На кінокарціне можна бачыць тайну нараджэньня чалавека, рост расьліны, сьвет нябачных істот—ворагаў і прыяцеляў чалавека, заразныя бактэрыі і грыбы.

Ёсьць ужо і гавораеае кіно. Адначасна з карцінай на экране радыё перадае прамову людзей, галасы і крыкі жывёлы, сьпевы і музыку.

Не здавольваючыся гэтым, радыё рыхтуецца ўступіць у пераможную барацьбу з кіно, каб прысьці яму на зьмену. Тэхніка хоць і паказвае на экране ня толькі мінулае, але і сучаснае, тое, што робіцца зараз у тым ці іншым кутку сьвету. Гэтая вялікая задача можа лічыцца ўжо вырашанай.

Яшчэ некалькі гадоў таму назад расійскаму праф. Чарнышэву ўдалося зрабіць апарат для перадачы на радыё нярухомах вобразаў на адлегласьці гэта значыць, што калі маецца фатаграфія, альбо грашовы дакумант, дагавор, альбо малюнак ці чарцёж, то асобна прылада, пры дапамозе якой г. ан. бяз проваду, можна

За граніцай так ужо і робіць. в Нямеччыні і Англіі перадаюць фатаграфіі і дакуманты на радыё праз акіяны ў Амэрыку. Некаторыя амэрыканскія радыёстанцыі перадаюць сваім слухачом у часе лекцыі малюнакі і чарцяжы, якія відаць на маленькіх экранах у прыёмных радыёапаратах дома. Перадача і прыём фатаграфій і малюнкаў на радыё робіцца і ў нас паміж Масквой і Берлінам. У абодвы бакі фатаграфія перадаецца без скажэньняў за дзьве-тры хвіліны. Любое адарэньне сёньняшняга дня за граніцай можна паказаць на фатаграфіі, альбо кіно і ў той жа-ж дзень перадаць на радыё ў Маскву для газет, часопісяў, для кіно.

Тэхніка і на гэтым ня спыняецца Яна хоць дабіцца, каб на радыё магчыма было перадаваць рухомыя вобразы, як у кіно, напрыклад: рух нагоў, ігру артысты ў тэатры, выступленьне прамовцы і г. д. Тут таксама дабіліся ўжо надта вялікіх посьпехаў.

Зараз за граніцай вялікаю папулярнасьцю карыстаецца адзін з нашых землякоў—інжэнэр Тэрмен. Ён успады выступае са сваім выдатным апаратам электрычнай музыкі. Гэты-ж Тэрмен гады два таму назад паказаваў на зьездзе вучоных у Маскве другі свой апарат—для перадачы рухомах вобразаў. Вучоныя сьлядзілі за ім.

Час і адлегласьць зьнікнуць. Чалавечая думка і воля будуць вышляцца адначасова на вялікіх прасторах. Школы і унівэрсытэты расуць надзеі на моры і ў паветры.

Фільмы—толькі пры дапамозе электрычных і радыё апаратаў.

Цяпер у Амэрыцы радыётэхнік Аляксандэрсон змог зрабіць у гэтай радыёперадачы яшчэ адзін важны крок уперад Рухомы вобраз ён перадае на радыё адначасова з прамовай і музыкай. Гэта значыць: можна бачыць на экране выступаючага дзе небудзь прамовцу і адначасова чуць яго прамову, якую ён гаворыць у сучасны момант на вялікай адлегласьці ад глядача. Пакуль што Аляксандэрсону ўдалося перадаваць такія рухомыя вобразы толькі ў невялікім разьмеры. Але раз гэтага дабіліся, лёгка атрымаць павялічаныя вобразы на вялікім экране ў аўдыторыі і паменшаныя вобразы ў сваім доме.

Пройдзе кароткі тэрмін і за граніцай, значыць, і ў нас ажыццявіцца поўнасьцю мара ў. І. Леніна: мітынг з мільённай аўдыторыяй. У рабочым клубе і ў хале-чыталні, а асобныя радыёслухачы ў сваім доме, пачуюць з гучнагаварыцеля і адначасова ўбачаць на экране пажаданага дакладчыка, вучонага, правадыра, артыстага. Яшчэ крок уперад,—і такім-жа чынам будуць перадавацца масавыя дзеяньні на пляшчах і вуліцах, падаеі на моры і ў паветры.

„Ня глядзячы на асобы“ -- да судовай адказнасьці

«Сколькі раз твэрдзілі міру», што калектыўны дагавор треба выконваць, і што ня выконваць калектыўны дагавор—усяроўна, што парушаць кодэкс законаў аб працы і адсюль—крымінальная адказнасьць. Колькі разоў гаспадарнікам гаварылася: да падпісаньня дагавору—можаш спрачацца, адхіляць вымаганьні спрэчак, высюўваць свае, але ўжо раз падпісаў — крышка, выконвай.

Праўленьне Маскоўска-Беларуска-Балтыцкай чыгуны, абараняючы сваё права, бяскоцца спрачацца і канфлітаваць да заключэньня дагавору, забывае (ці-ж забывае) аб сваім абавязку яго выбанаць. Забываць—адно, а ўпарта ня выконваць — зусім другое.

Чога тут болей—судзецце самі. МББ чыгунка — дарога вялікая, з значным грузавааротам, дарога транзытная, з праўленьнем у Маскве. На тэрыторыі Беларусі на станцыях чыгуны заната да 500 рабочых грузчыкаў. Дагаворы прыходзіцца заключаць ЦБ саюзу транспартнікаў, як дагаворы генэральныя. Звычайна гісторыя цягнэцца з 3-4 месяцы. Пачынаецца справа з праектаў і контр-прапановаў і канчаецца трацейскім судом пры Саюзнам Наркампрацы. Каб мець з 1 студзеня падпісаны дагавор, патурбуецца пачаць перагаворы ў кастрычніку-лістападзе. А падпісаны ён будзе... толькі 30 сакавіка, пакуль усе канфліктныя інстанцыі ўжо пройдзены. Такавы факты.

Урэшце, дагавор падпісаны, разасланы на месцы. Работчыя радуюцца: жарты, дагавор з цьвёрдалобай дарогай заключаны. І што-ж? Падпісаць дагавор — адно, а выконваць—другое.

Наім рабочай сілы на асобных станцыях бяз біржы працы, пашэньне зьдзельных расправак, нявыплата за вымушаныя прагулы, усюды грубое парушэньне ўмоў аховы працы грузчыкаў, няма патрэбнага абсталяваньня для работы, няма ўстаноўленых дагаворам па-

мяшканьняў для адпачынку і прыёму ады, месцамі не выдаецца спэцпропратка, няма правілаў унутранага распарадку і г. д., і г. д. Саюз пасылае напамінаньне з патрабаваньнем, але саюз у Менску, а праўленьне чыгункі ў Маскве—папрабуе ўкусіць. Праўленьне чыгункі захоўвае ахімпійскі спакое. Што, няма абсталяваньня? Пасылаем. Абсталяваньне ідзе на валок. Няма памішканьняў, — нічога, падырпеце, «складаем пляны пабудовы» і г. д. і усё ў гэтым духу.

Саюз цярпіць, чакас. На зьездзе саюзу ў лістападзе мінулага году ад дэлегатаў за вылудзеньне такой мяккасьці «крыху папала». Але тым больш «пакрылі» дэлегаты вьездз дакладчыка чыгункі (ня чужыны выпадак — даклад МББ чыг. на зьездзе грузчыкаў). Усё рашішныя і вярхоўнае пасяджэньне 22 дэлегаты на чым сьвет стаіць лялі чыгунку, называючы бюракратамі, валайтчыкамі і іншымі добрымі эпітэтам. Цікавыя рэчы расказвалі дэлегаты: каб кушці зкі-небудзь дробны інструмант, бяз якога грузчыкі калечаць сабе рукі, начальнікам станцыі треба перапісацца «па інстанцыі», у саюзе чыгунка бачыць якогасьці падрадніка, цягаючы ў чыгуначную ДПУ старшыню МБ за недагрузы, работчы на вытворчых нарадах баяцца гаварыць — чым чорт не жартуе. Адсюль усе якасьці: дагавор абарачаўся ў звычайную паперу, ахова працы ў далёкай перспэктыве.

Саюз чакаў. Чакаў да таго часу пакуль не пераканаўся ў дане абданьняў праўленьня МББ чыг., сабраўшы ад сваіх аддзяленьняў матар'ял, справу перадаў ў НК Працы Беларусі для прыцятненьня вінаватых ў напідвадэльскіх адвасінах да калдагавору да судовай адказнасьці.

Працяг гэтай цікавай гісторыі — у судзе

Б. А.

Паведамленьні

— У сараду, 15-га жніўня, а 7-й гадзіне вечара ў памяшканьні Дому Асьветы адбудзецца чарговы дэлегатый сход гарадзкага раёну.

кому КП(б)В адбудзецца нарада В. Б. шэфтаварыстваў, якія шэфтуюць над Заслаўскім раёнам, разам з прадстаўніком ад палшэфнага раёну, на пытаньні аб бліжэйшай працы шэфуў.

— У аўторак, 14 жніўня, а 7-ай гадзіне вечара, у памяшканьні актывай вазі ВДУ адбудзецца даклад для паступаючых у ВДУ на тэму „Міжнароднае і ўнутранае ставішчыя СССР“.

На нараду абавязкова павінны зьявіцца выкап. бюро: харчавікоў, сельпэдаггікуму, Лебелу, 2-е і 3-е саўбольніцы, ЦВК, нархарчу, пажсамадэ Акрфа, вакоду „Усход“.

Праўленьне Гаррайшэфтаварыства.

ГРК КП(б)Б.

Папраўка

— Ц. Бюро Сэкцыі навуковых прадаўнікоў атрымае адно меца ў дом адпачынку ў ГУРЗУФЕ і літар на права прэсуду в 15 жніўня і адно меца ў Гелонджык з 1 верасня. Заяўкі прымаюцца сёньня з 10—12 г. дня. Дом працы, пакой № 7.

У пералавой: „Акругамам, райкомам і вясковым ячэйкам КП(б)“, што зьмешчана ў № 185, у пункце „а“ замест падрукаванага сэрэдзіцкіх «сааўў сялянства» патрэба—сэрэдзіцкіх гаспадар

Да гэтага часу пракуратура не пачла працаваць аб прыцягненні рас-
тратчыкаў і п'яніц да крымінальнай

Рабочыя і сялянскія дэлегаваныя ў
туры тэрміновага рас-
Дзяржаўныя грошы—914 руб.—па-
вінны быць спажыты. Рабочы.

Для гэтага ў гарадох павінны быць
прыёмныя і перадаючы радыёстан-
цыі.

ле Гербіна Варушыч спавяў рукамі,
гэтыя рукі былі выразна відны на
экране перад вучэньмі. Тут справа
абходзілася без фатаграфіі і без кіно-

Гэта будучы дні валадарнае пера-
могі тэхнікі, і гэты час ужо недалёка.
В. ПЛЯСКОУ.

Просьба зраць вярнуць вількі.
— У сэрэдзі, 15-га жніўня, а 7-й га-
кіно вечара ў памяшканні гаррай-

Адказы рэдакцыі
Ян. АСЬМОЎ

С. Е. Н. Ъ. Н. Я. У ТЭАТРАХ КІНО

МЕНСКІ ДЗЯРЖ. ТЭАТР	Гастролі Маскоўск. Мастацкай оперы пад кіраўніцтвам Г. М. Камісаржэўскага
АЎТОРАК 14 ЖНІЎНЯ	Для 1-га выхodu вядомага драм. тэатра В. М. Брыгітэвіча, пры ўдзеле: Е. Вагалепавай, Н. Карольковай, П. Паўлюскага, В. Ша- рашыдзе, В. Саклаўскага, А. Чарышова.
СЭРАДА 15 ЖНІЎНЯ	У першы раз у новай пастаноўцы, пры ўдзеле Н. Семіаўравай, Е. Хорынай, З. Бенгардт, Т. Тройцкай, А. Чарышова, П. Паў- люскага, В. Саклаўскага, К. Кароніна, В. Саклаўскага.

Кіно-тэатр „Культура“ Адчыненне асення-зімовага сезону. **Ад аўторка 14 жніўня**

ПРЭМ'ЕРА! ГРАНДЫЁЗНЫ МАСТАЦКІ ГІСТАРЫЧНЫ БАЯВІК **ПРЭМ'ЕРА!**
Вытворчасць Белдзяржкіно-Савіно

КАСТУСЬ КАЛІНОУСКІ

Рэжысэр **У. Гардзін** Кансультант **Я. Дыла**

Пачатак 1-га сеансу а 7 гадзіне. (—) Каса адкрыта ад 12—2 дня і ад 5—11 веч.
Па калектыўных заяўках білеты прадаюцца без чаргі.

Кіно „Чырвоная зорка“ Ад аўторка 14 жніўня

Бэстэр Кэйтон у лепшай камедыі сезону **„АПАНТАНЫ“** (Як зрабіцца выведнікам)

Звыш праграмы—Хроніка Белдзяржкіно

1) Удзень абароны ў Менску 2) Адчыненне ўсебеларускай спартакіяды 3) Паход спартсменаў 4) Вайсковая хроніка ў лягерах і інш.

КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“ 2-я Перадапошняя сэр'я 2-я Перадапошняя сэр'я

Ад аўторка, 14 жніўня

„САРВІ-ГАПАВА“

Кіно-раман у 8 частках

ЦЫРК Адчыненне сезону ў СЭРАДУ, 15-га жніўня

15 нумароў лепшых расійскіх і замежных **15**
артыстаў **цыркавога мастацтва**

Канюшня пад кіраўніцтвам вядомага муштравальніка **ВІЛЬСОНА**
Пачатак роўна а 8 з пал. гадз. увеч.
Білеты ў касе цырку з 11—3 і з 5—9 гадз.
Упоўнаважаны **ПАУЛ**

ПРАДАЎЖАЕЦЦА ПАДПІСКА
НА ГАЗЕТУ **„ЗЬВЯЗДА“** (ОРГАН ЦК КП(б)Б)
НА **„ЖНІВЕНЬ“** І ДА КАНЦА ГОДУ

— Падпісчыкі даатрымліваюць усе нумары з 1 жніўня. —
Падпіска прымаецца ў гал. канторы (Савецкая, 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81) штодзённа ад 9—5 гадз. дня.

Да ведама ўсіх бібліятэкараў.
У Рэд.-Выд. аддзеле ЦСПСБ (Менск, Дом Працы, 2-гі паверх)
МАЕЦЦА МАТАР'ЯЛ
па бібліятэчнай тэхніцы,
— Я К-Т А: —

1. Інвентарныя кнігі
2. Чытальныя фармуляры
3. Кніжныя кішэнькі
4. Чытальныя абвесткі

на беларускай мове,
а таксама каталёжныя карткі, кніжныя ярпыкі, фармуляры і іншы матар'ял па бібліятэчнай тэхніцы.

ПАДПІСЧЫКІ!
У выпадку неакуратнай дастаўкі газеты **„Зьвязда“** званецце на тэлеф. **7-81**

- Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакументы лічыць несапраўднымі:**
- Чырвонаярм. кніжка Шыбалка У. Г., выд. асобнай сапёрнай ротай 2 Бел. див. 3090
 - Пашпарт Калелевіч С. М., выд. Менскай міліцыяй. 3091
 - Членск. кніжка Гузьбіса Л. М., выд. саюзам С.Г. і Л. рабочых. 3092
 - Членск. кніжка Гузьбіса Л. М., выд. секцыяй ІТС пры Менск. акр. саюзе Рабвемлес. 3093
 - Асабов. пасведчаньне Пражка Л. П., выд. кант. аддз. шляху МБВ ч. 3094
 - Каапэрац. кніжка № 1283 Фаббэрга М. Ю., выд. МЦРК. 3095
 - Лекавая кніжка Мачанцова І. П., выд. Менстрахкасай. 3096
 - Каапэрац. кніжка МЦРК, пенсіённая кніжка Менстрахкасай на імя Окава П. І. 3097-3098
 - Асабов. пасведчаньне № 93977, выд. к-рай 4 вуч. аддз. сувязі МБВ ч., членскі білет № 48645, выд. саюзам чыгуначнікаў, партбілет № 818285, выд. настрэчківавым райкомам КП(б)Б, гадз. білет на праезд па МБВ чыг. за № 2384, выд. праўленьнем МБВ ч., дэвол на права намянення зброі, выд. ДПУ Бел. на імя Плужнікава А. І. 3099-3103
 - Членскі білет Кавлоўскага Я. М., выд. саюзам саўгандальскага чыг. 3104
 - Каапэрацыйная кніжка № 19153 Церашкевіча У. С., выд. МЦРК. 3105
 - Кандыдацкая картка № 16525 Наборскага А. Д., выд. Менскрайкомам КП(б)Б. 3106
 - Каапэрац. кніжка Казака А. З., выд. МЦРК. 3107
 - Каапэрацыйная кніжка № 4369 Строка Н. В., выд. МЦРК. 3108

Кіно „Пралетары“. Ад аўторка, 14 жніўня, — **МАСТАЦКІ ФІЛЬМ** — паводле апавяданьня Журбы „Лахудра“
„ЗАЛАТОЕ РУНО“
Рэжысэр Сьветлазараў, апэратар Юдзін.
Звыш праграмы: гастролі **Анатолія Шацкага.**
Папулярнага гумарыстага
Пачатак 1-га сеансу а 7 г. 30 м.—Каса адчынена ад 6 г. 30 м.

Да ўвагі падпісчыкаў **„ЗЬВЯЗДЫ“**
Ад'яжджаючы ў водпуск,
у дом адпачынку ці на курорт, не забудзьцеся паведаміць у кантору газеты **«ЗЬВЯЗДА»** (тэлеф. 7-81)
ВАШ НОВЫ АДРАС.
Вам будзе высылацца газета **«ЗЬВЯЗДА»** па месцы знаходжаньня ў водпуску **БЯЗ УСЯКАЙ ДАПЛАТЫ**

ЗЬВЯЗДА

ФОТО-ЦЫНКАГРАФІЯ ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ

НА КЛІШЭ

МАСТАЦКАЕ БЫКНАНЬНЕ РЭСУНІКАУ

3 ЗАКАЗАМІ =
= **ЗВАРОЧВАЦЦА**
У **ГАЛОЎНЮ КАНТОРУ ГАЗЕТЫ „ЗЬВЯЗДА“** МЕНСК, САВЕЦКАЯ, №63, 3^ш ПАВЕРХ.

ПАРТРЭТЫ, ГРАВЮРЫ, ПЛЯНЫ, СХЭМЫ, ФАКСІМІЛІ, ЭТЫКЭТЫ, ЦЭНЬНІКІ, ВОКЛАДЫ, ВІНЬЕТКІ, РЭКЛАМНЫЯ ПЛЯКАТЫ І ІНШЫЯ МАСТАЦКІЯ РАБОТЫ.

Кошт публікацыі аб згубе дакументу **50 к.**

Кошт публікацыі аб скасаваньні шлюбу **3 р.**